

บรรณานุกรม

หนังสือ

ชาวสารอเมริกกัน, สำนักงาน. สหรัฐอเมริกาว่ากว่าความรวดเร็ว. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานชาวสารอเมริกกัน, (ม.ป.ป.).

อนิต อยุธยา. เรื่องเกี่ยวกับจิตรกรรมไทย. พระนคร: 2510. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พ.ต.ท.สุวิทย์ กุศลยานน ณ เมรุวัดธาตุทอง พระโขนง พระนคร วันจันทร์ที่ 13 กุมภาพันธ์ 2510).

น. ๓ ปากน้ำ. สถาปัตยกรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2516.

นิพนธ์ สุขปริณี. โสตทัศนศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรว-พิทยา, 2518.

เบนเนต, นีโคลัส. การศึกษาในประเทศไทยพัฒนา. แปลโดย อรรถพร พงษ์วาน. พระนคร: สำนักพิมพ์เกล็ดไทย, 2518.

ประคอง วรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

พินิจ ภาวกรัต และจรัส จันทนสุนทร. วิชาชีพครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิชาศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

มานิต วัลลโภคม, ศรี อมาตยกุล และน.ส.เอเลิซาเบธ ไลออนส์. ศิลปะสมัยใหม่ของอยุธยา และรัตนโกสินทร์. พระนคร: โรงพิมพ์ศิลปากร, 2510.

(จัดพิมพ์ในงานเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ วันที่ 25 พฤษภาคม 2510).

ละเมียด ลิมอักษร. วิชาชุดครู ตอน 2 หลักการสอนในชั้นประถม. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505.

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่นๆ. คู่มือการใช้สื่อทัศนวัสดุ. พระนคร: โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2506.

บทความ

เทพ สุจริตนี้. "วิทยุเขาทอง." ศิลปากร 5 (กรกฎาคม 2504): 27 - 31.

บรรจบ เข็มมัท. "พระที่นั่งจักรวรรดิไพฑูริย์." ศิลปากร 18 (พฤษภาคม 2517): 33 - 36.

บรรณาธิการ, กอง. "สาว." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 25 (18 มีนาคม 2522): 15.

ปัญญา นิกยสุวรรณ. "การละเล่นสมัยอยุธยา." ศิลปากร 19 (กรกฎาคม 2518): 73.

สมพงษ์ ศิริเจริญ. "การวิจัยที่น่าสนใจทางสื่อทัศนศึกษา." วารสารอุปกรณ์การศึกษา 1 (มีนาคม - เมษายน 2502): 22 - 25.

สมพร อยู่โพธิ์. "วัดใหญ่ชัยมงคล." ศิลปากร 2 (กันยายน 2501): 27 - 30.

ศรีศักดิ์ วัลลโภคม. "เมืองโบราณ: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ." ศิลปากร 18 (กันยายน 2517): 87.

เอกสารอื่นๆ

เกษม บุญส่ง. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเชิงอวกาศกับสื่อที่ครูบรรยายประกอบ." ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517.

จาร์ก ชุกติกกุล. "การศึกษาอิทธิพลของสิ่งที่มีการชอบและไม่ชอบของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาประสานมิตร, 2515.

จินตนา ยันทรศาสตร์. "อิทธิพลของภาพท่างชนิดที่มีการ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของ
นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

จันทร์ เทื้อ ไทยประยูร. "การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่ได้จากการสอนโดยใช้ภาพสี
และภาพขาวดำ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

จริยา บัณฑิตราช. "ผลของภาพสีและภาพขาวดำที่มีการ เรียนรู้วิชาภาษาไทยของ
นักเรียนหูหนวกในระดับประถมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

เฉลิม คึกชัย. "การสอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์เป็นรายบุคคลโดยใช้สไลด์เทปเสียง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาล
งกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

ประสิทธิ์ ชัยเจริญ. "การศึกษาเปรียบเทียบการ เรียนรู้จากการใช้สไลด์สอนวิธีต่างๆ
ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515.

ประภา ภาวน. "การทดลองเปรียบเทียบผลของการ เรียนรู้ข้อความจริงในวิชาวิทยา-
ศาสตร์จากการใช้สไลด์กับรูปภาพประกอบการสอน." วิทยานิพนธ์การศึกษาม
หาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.

สมคิด เมคไตรพันธ์, ร.ท. "การสอนวิชาถ่ายรูปลงเป็นรายบุคคลโดยใช้สไลด์เทปเสียง."
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

สายสมร เชนานันท์. "การเปรียบเทียบการใช้ภาพสีและสไลด์ในการสอนวิชาเรียงความภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Books

Brown, James W.; Lewis, Richard B.; and Harcherod, Fred F.

A.V. Instruction Materials and Methods. New York:
McGraw - Hill, Inc., 1959.

Dale, Edgar. Audiovisual Methods in Teaching. Revised ed.

New York: The Dryden Press, 1957.

Dale, Edgar, and East, Majorie. Display for Learning. New

York: The Dryden Press, 1957.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and

Education. New York: McGraw - Hill, 1971.

Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education.

New York: Longmans, Green and Co., 1960.

Hass, Kenneth B., and Packer, Harry R. Preparation and Use

of Audio - Visual Aids. 3d ed. New Delhi: Prentice
Hill of India (Pirate) Ltd., 1964.

Kemp, Jerrold E. Planning and Producing Audio - Visual

Materials. 2d.ed. Chandler Publishing Company, 1968.

Kieffer, R.E. De, and Cochran, Lee W. Manual of Audiovisual

Techniques. New York: Prentice - Hill. Inc., 1963.

Articles

- Abramson, Bernard. "A Comparison of Two Methods of Teaching Mechanics in High School." Science Education 72 (March 1952): 96 - 106.
- Fitzharris, Joseph; Wright, Scott; and Tonra, Robert. "Slide/Sound Projects in History Classes." Audiovisual Instruction 18 (November 1973): 14 - 15.
- Fleming, Malcolm. "Classification and Analysis of Instructional Illustrations." A.V. Communication Review 15 (Fall 1967): 246 - 258.
- Keilar, Evan R. "A Descriptive Approach to Classroom Motivation." The Journal of Teacher Education 11 (1960): 310 - 315.
- Lockard, Jim. "Instructional Photo Essays or A Picture is Worth 100 Man - Hours of Instruction." Audiovisual Instruction 19 (October 1974): 34 - 35.
- Mac Lean, W.P. "A Comparison of Colored and Uncolored Pictures." Educational Screen (September 1950): 196 - 199.
- Moore, David M., and Sasse, Edward B. "Effect of Size and Type of Still Pictures on Immediate Recall of Content." A.V. Communication Review 19 (Winter 1971): 440.
- Rudisill, Mabel. "Children's Preferences for Color V.S. Other Qualities in Illustration." Elementary School Journal (April 1952): 444 - 451.

UNESCO. "An Experiment in Visual Education in West China." The Healthy Village (1951): 110.

Young, Marry H. "Examples of Media Use in Elementary Education to Teach Attitudes, Skills, and Understandings." A.V. Instruction 13 (1968): 585.

Zyve, Clarire T. "Experimental Study of Arithmetics Combination." Education Methodology 12 (September 1932): 16 - 18.

Other Materials

Crowder, Gene Arnold. "Visual Slide and Assembly Models Compared with Conventional Methods in Teaching Industrial Arts." Dissertation Abstracts International 29, March 1969.

Gochring, Harvey John. "Construction and Validity of Film Test to Measure Ability Apply Scientific Method in a Selected Area of High School Physics." Dissertation Abstracts International 17, 1966.

Turner, Phillip Michael. "A Comparison of The Effectiveness of Two Types of Presentations in Teaching Fractions to Low Ability Junior High School Students." Dissertation Abstract International 38, May 1978.

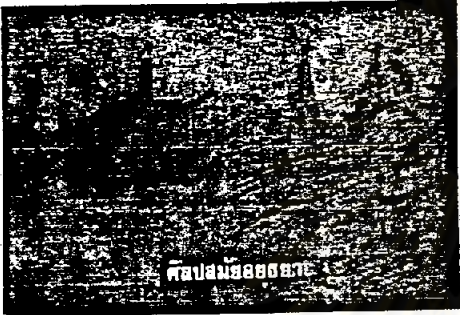
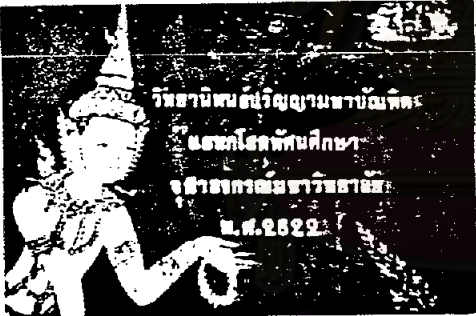
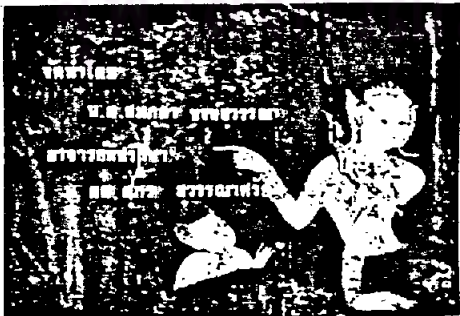

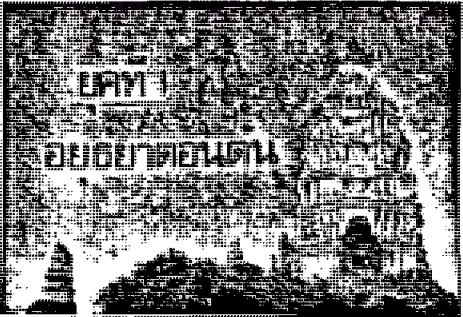
ภาคผนวก ก.
สคริปต์บทเรียนสไลด์แบบเสียง
ศิลปะสมัยอยุธยา
และ
ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปบทเรียน เรื่อง ศิลปสมัยอยุธยา

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
1		เพลงบรรเลง (ดนตรีไทย)
2		เพลงบรรเลง
3		เพลงบรรเลง

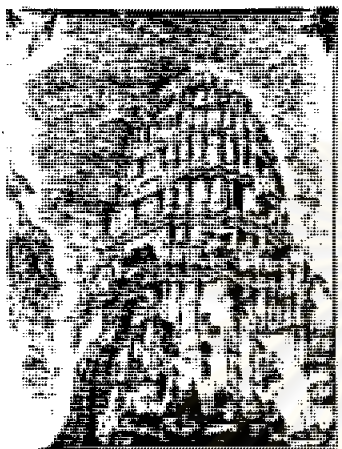

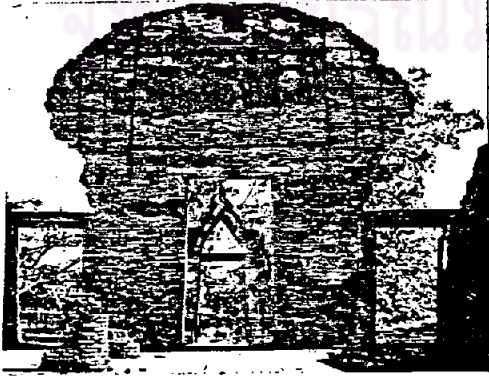
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
4		<p>ศิลปะสมัยอยุธยา เกิดขึ้นตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีที่ริมหนองโสนเมื่อ พ.ศ. 1893 จนกระทั่งเสียกรุงแก่พม่าเมื่อปี พ.ศ. 2310 ซึ่งรวมเป็นเวลา 417 ปี</p>
5		<p>ศิลปะยุคนี้พอจะแยกได้โดยการกำหนดเอาสถาปัตยกรรมเป็นหลัก ซึ่งพอจะแบ่งได้ 3 ยุค คือ</p>
6		<p>ยุคที่ 1 สมัยอยุธยาตอนต้น ยุคนี้ส่วนใหญ่จะศิลปะแบบอย่างศิลปะจากโรม</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
7		<p>ยุคที่ 2 สมัยอยุธยาตอนกลาง ยุคนี้เริ่มมีการสร้างเจดีย์ทรงระฆังอย่างสุโขทัย และไต่พัฒนาเป็นเจดีย์เหลี่ยมต่อมา</p>
8		<p>ยุคที่ 3 สมัยอยุธยาตอนปลาย ซึ่งเป็นยุคที่มีศิลปะของยุโรปเข้ามาผสม</p>
9		<p>ในสมัยอยุธยาตอนต้นนั้น เนื่องจากชาวไทยเรายังใกล้ชิดกับพวกขอมมาก เพราะฉะนั้นแนวความคิด หรือความนิยมจึงได้แบบอย่างจากขอมเป็นหลัก</p>
10		<p>ไม่ว่าจะเป็นชนบทรรมนิยมประเพณี ตลอดจนภาษา และศิลปะได้ถ่ายทอดมาจากขอมเป็นส่วนใหญ่ เช่น มีการสร้างพระปรางค์ตามแบบขอม</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
11		<p>ในยุคนี้จะนิยมสร้างปราสาทเป็น ประธานของวัด แต่ถ้ามองให้ดีจะเห็น ว่า ปราสาทไทยจะมีลักษณะสูงเพรียวกว่า ปราสาทขอม ฐานสูงกว่า และการตกแต่ง ก็มากกว่าด้วย</p>
12		<p>เช่น ปราสาทที่วัดพุทธไสยาสน์ ซึ่งสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง</p>
13		<p>และปราสาทที่วัดมหาธาตุ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ก็เช่นเดียวกัน สร้างด้วย ศิลาแลงและหินทราย ภายในบรรจุพระบรม สารีริกธาตุ</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
14		<p>เราลองมาดูทางด้านหน้าขององค์ ปรากฏ จะเห็นว่ามีพระพุทธรูปใหญ่ซึ่งตั้งอยู่ ตรงกลางพอดีกับองค์พระปรากฏ แต่เป็น ที่น่าเสียดายว่าเศียรของพระพุทธรูปส่วนใหญ่ ถูกมูรายลอบคัดเสียบเกือบหมด</p>
15		<p>นี่ก็เป็นพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งภายใน ในวัดมหาธาตุที่เหลือเพียงครึ่งองค์เท่านั้น</p>
16		<p>อ้อ, แต่ก็ยังมีเหลือบ้างเหมือนกัน และก็หวังว่ายังคงจะอยู่อีกนาน จนกว่าจะมี มือดีพาเศียรของท่านไปเที่ยวต่างประเทศ</p>

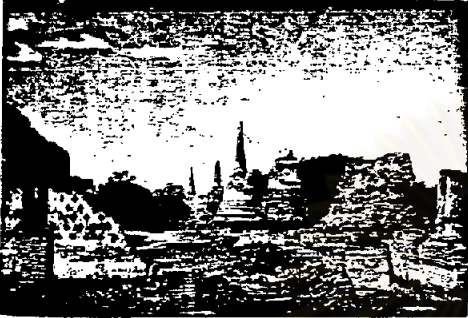

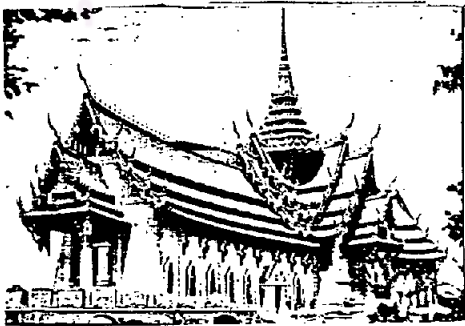

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
17		<p>ตอนนี้เราลองมาดูลักษณะที่วัด ราชบูรณะ ซึ่งก่อด้วยศิลาแลงกันบ้าง</p>
18		<p>ทางด้านหน้าขององค์ปรางค์จะมี ซากวิหารที่ยังหลงเหลืออยู่เพียงแค่นี้และ ผนังบางส่วนเท่านั้น วัดนี้เชื่อว่ามีความศักดิ์ นาคมากที่สุดทีเดียว</p>
19		<p>ตรงข้ามกับองค์ปรางค์จะเป็นประตู ทางเข้าของวิหาร</p>

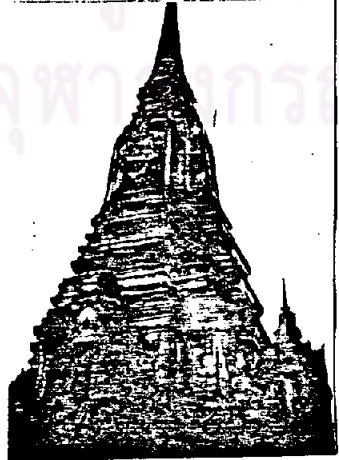
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
20		<p>โบสถ์วิหารยุคนี้จะนิยมสร้างแบบ ทึบๆ คือไม่นิยมเจาะบานหน้าต่างแบบสี่ เหลี่ยมต่างๆไป</p>
21		<p>แต่จะเจาะเป็นซี่ดกกรงที่ผนังตอน บน พอให้แสงสว่างลอดเขาไปเพียงสลัวๆ เช่น วิหารที่วัดราชบูรณะ</p>
22		<p>และวิหารที่วัดมหาธาตุ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา</p>

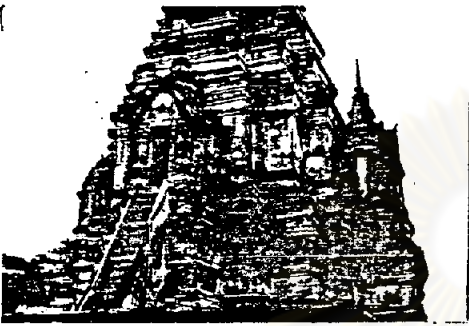

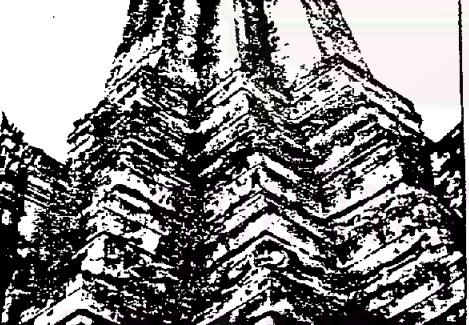

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
23		<p>ส่วนจิตรกรรมในยุคต้นนั้นแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของศิลปพยูรีและสุโขทัยปนกัน สีที่ใช้จะเป็นสีแบบเอกรงค์ จิตรกรรมนี้ค้นพบอยู่ภายในองค์พระปรางค์วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>
24		<p>ศิลปะสมัยอยุธยาตอนกลาง เริ่มตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ในพ.ศ. 2034 จนถึงรัชกาลสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ในปี พ.ศ. 2171 รวมเวลา 138 ปี</p>
25		<p>ในสมัยนี้อิทธิพลของศิลปสุโขทัยเริ่มแพร่มาถึงกรุงศรีอยุธยา ความนิยมของการสร้างปรางค์เป็นประธานของวัดในยุคที่ 1 เริ่มเปลี่ยนมาเป็นการสร้างเจดีย์ทรงระฆังแทน</p>

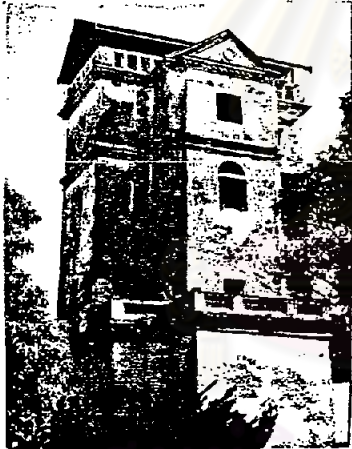

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
26		<p>ความสวยงามเจดีย์ที่สร้างกันอย่าง แพร่หลายในสุโขทัย แต่โดดเด่นทรงระฆัง ใหญ่สูงกว่าแบบสุโขทัย</p>
27		<p>เจดีย์ที่สร้างในยุคกลางนี้ ปัจจุบัน ยังเหลือปรากฏอยู่หลายแห่ง อย่างเช่น เจดีย์สามองค์ ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>
28		<p>และปัจจุบันก็อาจจะกลายเป็นสัญลักษณ์ ของจังหวัดนี้และเป็นที่รู้จักของเที่ยวทั้งไทย และต่างประเทศไปชมกันมาก</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
29		<p>ภายในพระราชวังโบราณจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากเจดีย์พระศรีสรรเพชญ์และวิหารต่างๆแล้ว ยังมีพระที่นั่งต่างๆ</p>
30		<p>ที่ยังคงเหลืออยู่แต่ฐานเท่านั้น เช่น พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ ซึ่งสร้างในสมัยพระเจ้าปราสาททอง สำหรับเป็นที่ประทับทอดพระเนตรการฝึกทหาร การประลองพล และทอดพระเนตร ขบวนแห่ทางสถมมารค</p>
31		<p>และพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท ซึ่งสร้างในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ใช้เป็นที่รับรองคณะทูตและประกอบพระราชพิธี ปัจจุบันคงเหลือแต่ฐานซึ่งก่อโครงสร้างรูปเรือสำเภา</p>
32		<p>ส่วนที่เห็นอยู่นี้ คือ พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาทจำลองที่เมืองโบราณ สมุทรปราการ จะสังเกตเห็นว่าฐานจะก่อโครงสร้างเรือสำเภาอัน เป็นลักษณะสถาปัตยกรรมที่สำคัญของสมัยอยุธยา</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
33		<p>ในสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ไททรงโปรกให้สร้างเจดีย์ใหญ่ที่วัดชัยมงคล จ.พระนครศรีอยุธยา เพื่อเฉลิมพระเกียรติที่ทรงชนช้างชนะพระมหาอุปราชาหงสาวดี</p>
34		<p>ซึ่งนับว่าเป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดใน จ. อยุธยา ปัจจุบันกำลังอยู่ในระหว่างการบูรณะ</p>
35		<p>เจดีย์ในยุคกลางอีกแบบหนึ่งซึ่งเป็นเจดีย์ทรงเหลี่ยม คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย ที่วัดสวนหลวงสบสวรรค์ จ.อยุธยา</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
36		<p>เข้าใจกันว่าสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงสร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์ให้กับพระมเหสีที่ใดทรงช่วยพระองค์เมื่อครั้งทำศึกกับพม่า</p>
37		<p>พระเจดีย์ทรงเหลี่ยมอีกแบบหนึ่ง คือ พระเจดีย์ภูเขาทอง จ.อยุธยา สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยของสมเด็จพระรามาเมศวร</p>
38		<p>ต่อมาพระเจ้ากรุงหงสาวดีบุเรงนองมีชัยชนะเหนือกรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ.2112 จึงโปรดให้สร้างเจดีย์ซึ่งมีลักษณะมอดูกรอบเจดีย์เก่าไว้</p>
39		<p>ในปี พ.ศ.2120 สมเด็จพระนเรศวรมหาราชโปรดให้สร้างพระราชวังจันทร์เกษมขึ้นที่ จ.พระนครศรีอยุธยา ภายในพระราชวังแห่งนี้ประกอบด้วยพลลาจตุรमुख</p>

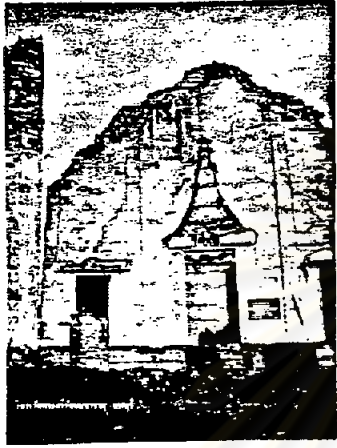

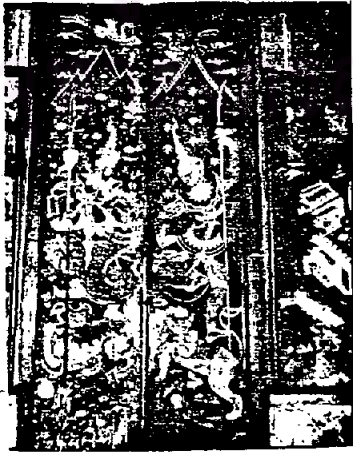
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
40		<p>ปัจจุบัน เป็นสาขาหนึ่งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ</p>
41		<p>และยังมีพระที่นั่งพิชัยสถิตย์สถลภรณ์ หรือ หอสองกลอง เป็นหอสูง 4 ชั้น สร้างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และในสมัยรัชกาลที่ 4 โคกทรงพาดการบูรณะ และใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรควา</p>
42		<p>สำหรับพระพุทธรูปในยุคกลางนี้มักจะทำางพระพักตร์ และพระรัศมีตามแบบอย่างสุโขทัย</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
43		<p>สมัยอยุธยาตอนปลายเริ่มตั้งแต่ แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2173 จนเสียกรุงแก่พม่าในปี พ.ศ.2310 รวมเวลา 137 ปี</p>
44		<p>เจดีย์ในสมัยของสมเด็จพระเจ้า ปราสาททองมีรูปทรงแตกต่างจากยุคต้นและ ยุคกลาง เรียกว่า เจดีย์เหลี่ยม คือ ทำ เป็นเหลี่ยมย่อมุมตั้งแต่ฐานขึ้นไปจนถึงคอ ระฆัง ซึ่งเป็นแบบของเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง และนิยมสร้างสืบต่อกันมาจนถึงสมัย - รัตนโกสินทร์</p>
45		<p>ในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหา -ราชได้มีการปฏิรูปในกานสถาปัตยกรรม ครั้งใหญ่</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
46		<p>โดยการนำเอาศิลปการก่อสร้าง ของฝรั่งเศสเข้ามาผสมด้วย เช่น การก่อ อิฐโค้ง เป็นประตูและบานหน้าต่าง</p>
47		<p>ทำให้มีแสงสว่าง เข้าไปภายในตัว อาคารมากยิ่งขึ้น และตัวอาคารมีลักษณะ ระต๋อมากกว่าเดิม</p>
48		<p>พระราชวังพระนารายณ์ราชินีเวสตัน เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นชัดว่าพระองค์ทรง ปรับปรุงศิลปกรรมก้าวหน้าไปอย่างมาก</p>

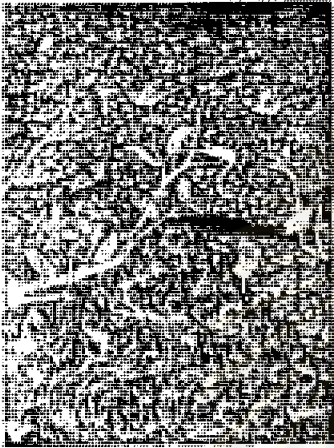

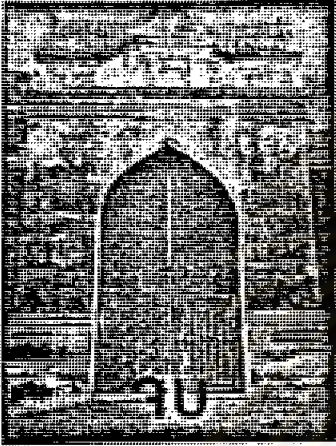

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
49		<p>และที่วิหารวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จ.ลพบุรี ก็มีลักษณะที่บังบอกได้ชัดว่าเป็นศิลปะสมัยพระนารายณ์ เช่นเดียวกัน จะสังเกตเห็นได้จากประตู และหน้าต่างจะก่อโค้งแหลม</p>
50		<p>จิตรกรรมในยุคนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของจิตรกรรมไทยที่บริสุทธิ์อย่างสมบูรณ์ คือ ปรากฏว่ามีมือช่างเขียนได้เจริญอย่างสูงสุด การใช้สีเป็นแบบพหุรงค์ คือ ใช้สีหลายสี</p>
51		<p>ในยุคนี้มีการเขียนรูปเสี้ยวทางตามแบบอย่างของจีนเป็นครั้งแรก</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
52		<p>ช่างไทยได้คิดรูปเสี้ยววงจันทร์โดย จัดให้มีลักษณะคล้ายกับรูปนายทวารกำลัง ยืนเฝ้าประตู ส่วนรูปร่างหน้าตาก็ละม้าย คล้ายไปในแบบจีน</p>
53		<p>หรือไมก็ เป็นรูปเทพาคำขึ้นชื่อพระ ขรรค์ รูปเสี้ยววงจันทร์นี้ยังนิยมต่อมาถึงสมัย รัตนโกสินทร์ด้วย</p>
54		<p>จิตรกรรมฝาผนังที่น่าสนใจอีกแห่ง หนึ่งก็คือ จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ วัดของนนทบุรี กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยพระ นารายณ์ เป็นเรื่องทศชาติชาดก</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
55		<p>ส่วนงานประณีตศิลป์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การประดับมุก ซึ่งเป็นศิลปะที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย และก็มีสันนิษฐานว่าไทยเราได้แบบอย่างมาจากจีน</p>
56		<p>เพราะการประดับมุกนี้จีนรู้จักทำมาก่อนไทยหลายร้อยปี แต่จะสังเกตเห็นได้ว่าของไทยเรามีลวดลายเป็นแบบไทยแท้</p>
57		<p>ส่วนงานประณีตศิลป์อีกอย่างหนึ่งก็คือ ลายรคนำ และที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือในสมัยนี้คือ ลายครุฑเชิงหวาย</p>

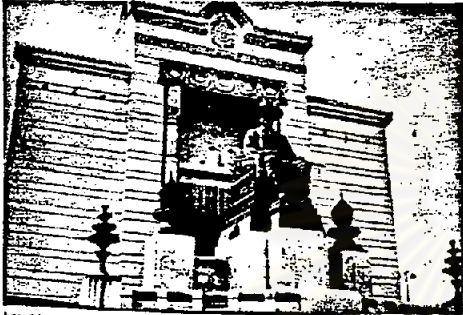

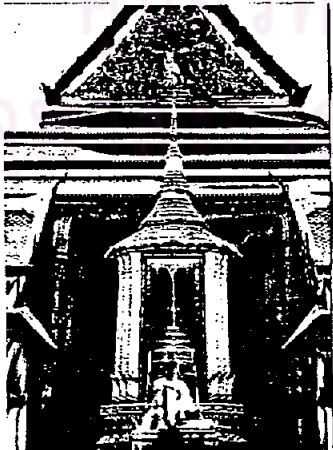
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
58		<p>ซึ่งเป็นลายรคน้ำนคู่พระไตรปิฎก ของวัดเชิงหวาย จ.พระนครศรีอยุธยา ซึ่งนับว่าเป็นลวดลายที่มีความสวยงาม มาก</p>
59		<p>ส่วนคานมหรสพ หรือการละเล่น ที่ขึ้นหน้าขึ้นตาในสมัยอยุธยา คือ หนัง ซึ่งเราเรียกกันภายหลังว่า หนังใหญ่</p>
60		<p>หนังใหญ่นั้นเป็นการแสดงโดยเอา ภาพที่สลักจากหนังสัตว์มา เชื่อมประกบกับ ดนตรีและคำพากษ์เจรจาให้เป็นเรื่องราว คล้ายหนังดูลง</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
61		เพลงบรรเลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
1		เพลงบรรเลง
2		<p>ในยุคนี้ เจดีย์ย่อมมีไม้สิบสองของ สมัยอยุธยาตอนปลาย ใ้รับความนิยมสืบ ต่อมาโดยสกุลช่างรัตนโกสินทร์คอนัน</p>
3		<p>ังปรากฏในวัดโพธิ์ หรือ วัด - โพธาราม ซึ่งนับว่าเป็นวัดที่มีเจดีย์แบบ นี้มากที่สุด</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
4		<p>รัชกาลที่ 1 ได้ทรงสถาปนาวัด นี้ใหม่ที่วังพระอาราม</p>
5		<p>และพระราชทานนามว่า "วัดพระ เชตุพนวิมลมังคลาราม"</p>
6		<p>วัดที่สำคัญอีกวัดหนึ่งในยุคนี้ คือ วัด พระศรีรัตนศาสดาราม หรือที่เราเรียกกันว่า วัดพระแก้ว ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานของพระแก้ว มรกต</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
7		<p>ตัวพระอุโบสถนั้นรัชกาลที่ 1 โปรดให้เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. 2325 ซึ่งเป็นปีที่ตั้งกรุง เทพฯ เป็น เมืองหลวง</p>
8		<p>สิ่งก่อสร้างในวัดนี้มีการตกแต่ง ที่วิจิตรพิศดาร และสวยงามมาก</p>
9		<p>มีการแกะสลักประดับด้วยภาพ ลงรักปิดทองอย่างงดงาม</p>

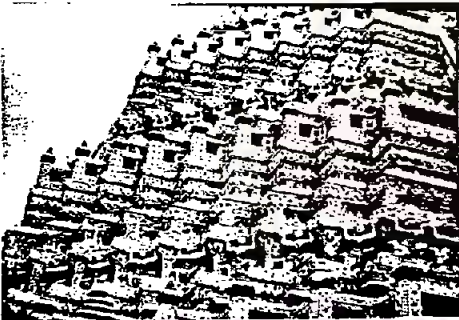

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
10		เสามักท้าวเป็นเสาเหลี่ยม
11		ส่วนหัว เสามักท้าวเป็นรูปบัวแฉก
12		<p>รอบระ เบียงพระอุโบสถยังมี จิตรกรรมฝาผนัง เรื่องรามเกียรติ์ ที่ทุก คันธูจักกันดี</p>

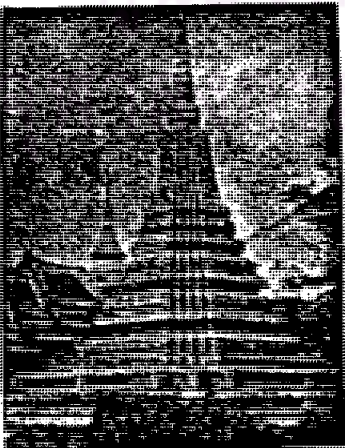
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
13		<p>จิตรกรรมฝาผนังแห่งนี้ได้รับการบูรณะซ่อมแซมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน</p>
14		<p>ในสมัยรัชกาลที่ 4 ใ้มีการสร้างปราสาท ซึ่งเป็นอาคารที่ย่อส่วนจากพระราชวัง</p>
15		<p>มีลักษณะเป็นอาคารยอดแหลมทรงปราสาท เช่น ปราสาทพระเทพบิดรในวัดพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของอดีตพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
16		<p>พระราชวังหลวง หรือ พระบรมมหาราชวัง ใต้สร้างตามแบบเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาแทบทุกอย่าง คือ มีการสร้างพระราชวังหลวงติดต่อกับวัดหลวง</p>
17		<p>อย่างในสมัยกรุงศรีอยุธยามีวัดพระศรีสรรเพชญ์ในพระราชวังกรุงเก่า เช่น เดียวกันกับ</p>
18		<p>ในสมัยรัตนโกสินทร์ก็มีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือวัดพระแก้วซึ่งอยู่ภายในบริเวณเดียวกับพระบรมมหาราชวัง</p>

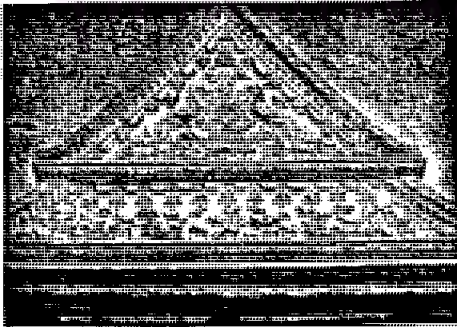
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
19		<p>พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวังนี้สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5</p>
20		<p>รูปทรงตัวอาคาร เป็นแบบไทยผสมยุโรป ทั่วเสาและหัวเสาเป็นแบบอิตาเลียน</p>
21		<p>พระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาทมียอดเป็นทรงมณฑป ซึ่งอยู่ในบริเวณพระบรมมหาราชวัง เช่นเดียวกัน</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
22		<p>สถาปัตยกรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของเมือง ไทยที่ชาวต่างประเทศรู้จักกันดี ก็คือ พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม ซึ่งเป็น พระอารามหลวงชั้นเอก</p>
23		<p>พระปรางค์องค์นี้ใช้เวลาสร้างถึง 2 รัชกาลด้วยกัน คือ ในสมัยรัชกาลที่ 2 และที่ 3 และสมโภชนในรัชกาลที่ 4</p>
24		<p>ภายในวัดนี้ยังมีหอไตร คือ หอที่เก็บ พระไตรปิฎก</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
25		<p>ซึ่งมีลักษณะแปลกไปจากหอไตรวัด อื่นๆ คือ มีการประดับด้วยฉาบจีน</p>
26		<p>และวัดนี้ก็มีเจดีย์เหมือนกัน เราลอง มาดูใกล้ๆกันดีกว่า</p>
27		<p>อ้อ, เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ซึ่งมี ลักษณะคล้ายทรงมณฑปยอดแหลม</p>

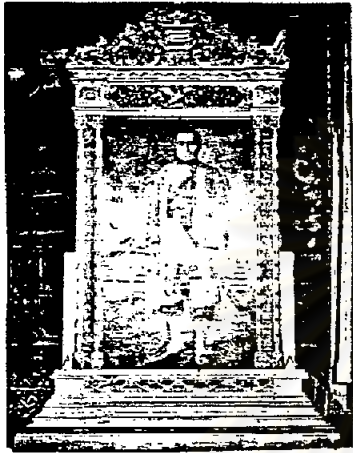
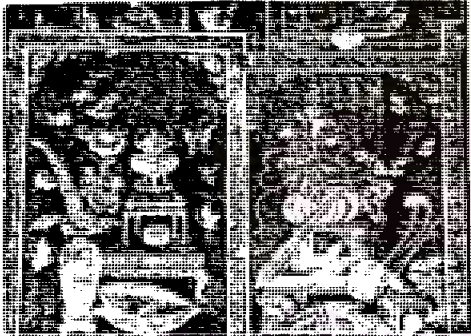
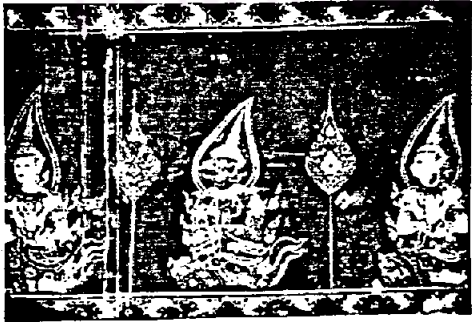
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
28		<p>รูปที่เห็นอยู่นี้เป็นรูป วัตถุประสงค์- เทพาราม สร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 และมาแล้วเสร็จในสมัยรัชกาลที่ 3</p>
29		<p>ข้างหน้าวัดมีเสาชิงช้าสำหรับใช้ ในพิธีกรรมบวช หรือ พิธีโลชิงช้าในสมัย ก่อน</p>
30		<p>ภายในพระอุโบสถวัดนี้มีจิตรกรรม ผาผนังฝีมือช่างสมัยรัชกาลที่ 3</p>

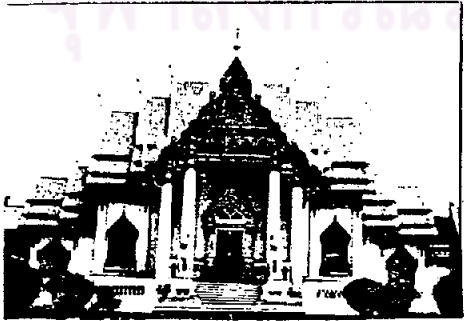
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
31		<p>เป็นรูปเหลากินรี นับว่าสวยงาม มากที่สุดทีเดียว</p>
32		<p>เลยจากวัดสุทัศน์มาหน่อย เราก็จะมา ถึงวัดเทพศิคาราม ซึ่งรัชกาลที่ 3 ทรงสร้าง พระราชทานพระเจ้าลูกเธอ พระอุโบสถนั้น เป็นทรงแบบจีน</p>
33		<p>หน้าบันพระอุโบสถเป็นฐานปั้นรูปดอกไม้ ประดับด้วยกระเบื้องถ้วยชามจีน</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
34		<p>จากวัดเทพธิดารามเราก็มาที่ วัดราชโอรส ซึ่งรัชกาลที่ 3 ทรงบูรณะ ปฏิสังขรณ์ หนานันท์มีส่วนคล้ายกับวัดเทพ ธิดาราม คือ มีลวดลายจีนผสมอยู่ และ ประดับด้วยถ้วยชามจีน เช่น เดียวกัน</p>
35		<p>เดี๋ยว เราลองเข้าไปในโบสถ์กัน ดีกว่า ภายในมีพระประธานซึ่งรัชกาลที่ 3 โปรดให้หล่อขึ้น เมื่อครั้งยังดำรงพระยศ เป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ในรัชกาลที่ 2</p>
36		<p>ในรัชกาลที่ 4 ได้ถวายพระนามว่า "พระพุทธอนันตคุณ"</p>

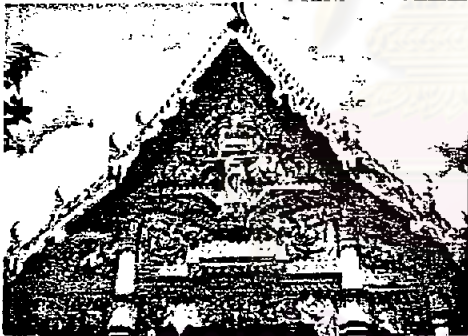
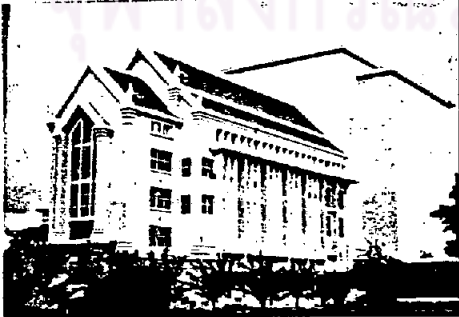
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
37		<p>ภายในพระอุโบสถนี้ยังมีพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ 3 อยู่มาก</p>
38		<p>ส่วนฝาผนังก็มีภาพจิตรกรรมซึ่งนับว่างดงามมากอีกแห่งหนึ่ง แต่ลักษณะลวดลายเป็นแบบจีนทั้งหมด</p>
39		<p>แต่จิตรกรรมที่นับว่ามีชื่อเสียงและงดงามมากที่สุดในยุคนี้ เห็นจะได้แก่ จิตรกรรมที่วัดสุวรรณาราม จ.ธนบุรี</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
40		<p>เป็นรูปเทพชุมนุมและยักษ์ วัดนี้ เป็นวัดเก่าตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย และไต่ทำการบูรณะในสมัยรัชกาลที่ ๑</p>
41		<p>ภายในพระอุโบสถวัดนี้มีพระพุทธรูป รูปหล่อปางมารวิชัย สกุลช่างสุโขทัย มี พระนามว่า "พระศาสดา"</p>
42		<p>อิทธิพลตะวันตกเริ่มเข้ามาในสมัย รัชกาลที่ 4 เริ่มเขียนภาพเหมือนจริงและ มีความลึกแบบทัศนียวิทยา</p>
43		<p>พระองค์ทรงมีพระประสงค์ให้คน ไทยมีความรู้ความเข้าใจโลกภายนอก และทรงสนับสนุนให้ศึกษาวัฒนธรรมตะวันตก ฉะนั้นความเจริญในรัชกาลนี้จึงค่อยๆ ก้าวไป สืบทอดของโลกสากล ในสมัยนี้นิยมแบบฝรั่ง สมัยพระนางวิคตอเรีย</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
44		<p>รูปนี้เป็นรูปพระอุโบสถวัดราชาธิวาส เป็นฝีมือพระหัตถ์ของสมเด็จพระยานริศรา-นุวัตติวงศ์</p>
45		<p>ลักษณะทั่วไปเลียนแบบขอม แต่เป็นการเลียนแบบในความคิดเท่านั้น แท้จริงเป็นแบบพิเศษเฉพาะพระองค์ไม่ใคร่ซ้ำแบบใครเลย</p>
46		<p>วัดที่รู้จักกันดีในหมู่ชาวต่างประเทศ ที่เรียกกันว่า "วัดหินอ่อน" ก็คือ วัดเบญจม-บพิตร ซึ่งสมเด็จพระยานริศรา-นุวัตติวงศ์ "บิดาแห่งสถาปัตยกรรมไทย" เป็นผู้ออกแบบเช่นเดียวกัน</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
47		<p>ที่ระเบียง หรือวิหารคดของวัดนี้ มีพระพุทธรูป สมัยโบราณปางต่างๆเป็นจำนวนมาก</p>
48		<p>พระที่นั่งอนันตสมาคม มีลักษณะเป็นโคมแบบอิตาเลียน สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5</p>
49		<p>พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ ที่พระราชวังบางปะอิน ซึ่งเป็นอีกแห่งหนึ่งที่ชาวต่างประเทศรู้จักกันดี สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 เช่นเดียวกัน</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
50		<p>วัดราชบูรณะ หรือ วัดเลียบ พระอุโบสถทรงจตุรมุข เป็นศิลปะสมัย รัชกาลปัจจุบัน</p>
51		<p>ที่หน้าบ้าน ลวดลายปูนปั้นออกแบบโดย สง่า มยุระ ท่านผู้นี้เป็นคนไทยคนแรกที่ประ -ดิษฐ์รูปปั้นไทย</p>
52		<p>โรงละครแห่งชาติได้รับอิทธิพลจาก ศิลปะสมัยลพบุรี อยู่ใกล้ๆกับบริเวณทองสนาม หลวง</p>

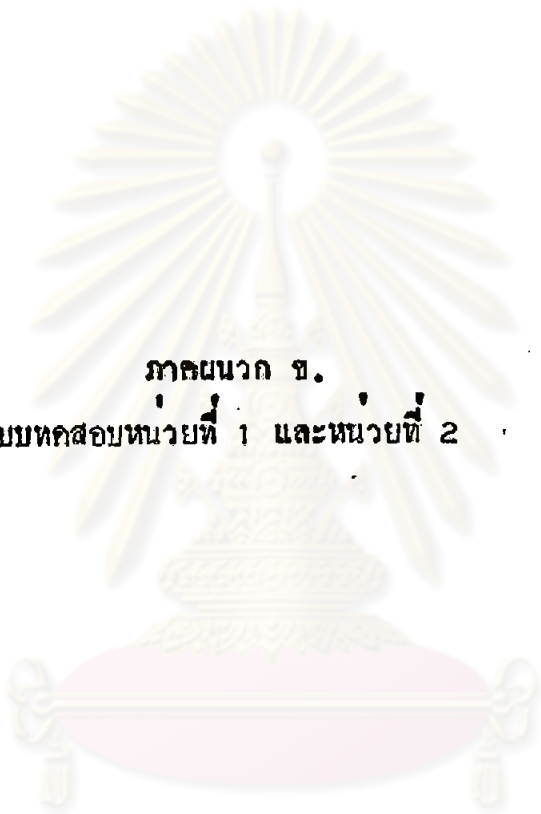
ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
53		<p>อนุสาวรีย์ทหารอาสาตรงข้าม โรงละครแห่งชาติ สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์ แก่ทหารที่เสียชีวิตในสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมกรีก</p>
54		<p>ภาพนี้เป็นจิตรกรรมที่วัดคงคาราม จ.ราชบุรี เป็นเรื่องพุทธประวัติ</p>
55		<p>และที่วัดราชบพิตรก็มีบานประตูแกะ สลักลงรักปิดทองซึ่งนับว่างามมาก</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
56		<p>ศิลปสมัยรัตนโกสินทร์ หรือสมัยใดก็ตามยังมีอีกมาก ซึ่งพวกเราคนไทยทุกคนควรจะช่วยกันรักษาสสมบัติอันล้ำค่าของชาติไว้</p>
57		<p>เพลงบรรเลง</p>
58		<p>เพลงบรรเลง</p>

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
59		เพลงบรรเลง
60		เพลงบรรเลง
61		เพลงบรรเลง

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย
62		เพลงบรรเลง
63		เพลงบรรเลง
64		เพลงบรรเลง

ภาคผนวก ข.
แบบทดสอบหน่วยที่ 1 และหน่วยที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบ หน่วยที่ 1 ศิลปสมัยอยุธยา

เวลา 20 นาที

จง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ศิลปไทยสมัยโบราณส่วนมากเกิดจาก

ก. ความบันเทิงใจของศิลปิน	ค. การเลียนแบบศิลปชาติอื่น
ข. ความบันเทิงใจทางศาสนา	ง. ความเชื่อเกี่ยวกับ โชคลาง

2. ศิลปสมัยอยุธยาตอนต้นส่วนมากจะ

ก. เลียนแบบสถาปัตยกรรมต่างชาติ	
ข. สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจของศิลปิน	
ค. สร้างเฉพาะงานศาสนสถาปัตยกรรมเท่านั้น	
ง. ศึกษารูปแบบ ปรับปรุง แกะไขศิลปสมัยอื่นที่สร้างมาก่อนการตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	

3. สถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนต้นสร้างตามแบบอย่างของ

ก. ขอม	ค. ศรีวิชัย
ข. ทวารวดี	ง. เขมร

4. วัสดุที่นิยมใช้ในการก่อสร้างในยุคต้น คือ

ก. อิฐ	ค. ปูน
ข. ไม้	ง. อิฐ และศิลาแลง

5. เจดีย์ในสมัยนี้มีลักษณะ

ก. สูง เหวียว	ค. อ้วน เตี้ย
ข. สูงป้อม ฐานเตี้ย	ง. เป็นเจดีย์เล็กๆ

6. โบสถ์วิหารในยุคนี้มีลักษณะ

ก. สูงใหญ่โต	ค. เจาะหน้าต่างแบบสี่เหลี่ยม
ข. มักทำหน้าต่างแบบลูกมะหวด	ง. หน้าต่างเจาะเป็นแบบซี่ลูกกรง

7. ลักษณะปราสาทขอมผิดกับปราสาทไทย คือ

ก. ปราสาทแบบขอมสูง เปรียบกว่าปราสาทแบบไทย
ข. ปราสาทขอมมีฐานที่วิจิตรพิศดารกว่าปราสาทไทย
ค. ปราสาทไทยสูง เปรียบกว่าปราสาทขอม
ง. ปราสาทขอมมักยกฐานสูง

8. สมัยอยุธยาตอนต้นนิยมสร้าง.....เป็นประธานของวัด

ก. เจดีย์	ค. โบสถ์
ข. ปราสาท	ง. เสา

9. วัดต่อไปนี้วัดใดที่นักโบราณคดีค้นพบจิตรกรรมฝาผนังที่องค์พระปราสาท

ก. วัดราชบูรณะ	ค. วัดพระราม
ข. วัดมหาธาตุ	ง. วัดสุวรรณาวาส

10. จิตรกรรมในยุคต้นนิยมใช้สีแบบ

ก. เอกรงค์	ค. ทั้งเอกรงค์ และพหุรงค์
ข. พหุรงค์	ง. ไม่ใช่สีเลย

11. สถาปัตยกรรมในยุคต้นและยุคกลางมีคติในการสร้างผิดกัน คือ

ก. ยุคต้นนิยมสร้าง เจดีย์เป็นประธานของวัด
ข. ยุคต้นนิยมสร้างปราสาทเป็นประธานของวัด
ค. ยุคกลางนิยมสร้างปราสาทเป็นประธานของวัด
ง. ยุคกลางไม่นิยมสร้างปราสาทและเจดีย์เหมือนยุคแรก

19. พลับพลาจตุรมุขในพระราชวังจันทน์ เกษม ปัจจุบัน เป็น

ก. พิพิธภัณฑ	ค. ศาลากลางจังหวัด
ข. พระราชวัง	ง. หอสมุดประชาชน

20. พระพุทธรูปในสมัยอยุธยาตอนกลางมักทำคามแบบอย่างของ

ก. ศรีวิชัย	ค. สุโขทัย
ข. ลพบุรี	ง. เชียงแสน

21. พระที่นั่งพิชัยสถลลักษณะ ภายในพระราชวังจันทน์ เกษม ในสมัยรัชกาลที่ 4 พระองค์ใดเป็นที่สำหรับ

ก. ประทับเวลาแปรพระราชฐาน	ค. ประทับทอดพระเนตรดาว
ข. ประทับทอดพระเนตรการฝึกทหาร	ง. ประทับทอดพระเนตรชบวนแห่

22. ศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายมีแบบอย่างของศิลปต่างชาติเข้ามาผสม คือ

ก. ยุโรป	ค. อินเดีย
ข. จีน	ง. ยุโรป และจีน

23. พระพุทธรูปปางมารวิชัยที่มีชื่อเสียงในสมัยอยุธยา คือ

ก. พระพุทธชินราช	ค. พระพุทธชินศรี
ข. พระศรีสากยมุนี	ง. พระมงคลบพิตร

24. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเจดีย์ลักษณะ

ก. แบบไทยแท้	ค. แบบมอญ
ข. แบบพม่า	ง. แบบจีน

25. สถาปัตยกรรมในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ ใดแบบอย่างมาจาก

ก. จีน	ค. ขอม
ข. ญี่ปุ่น	ง. ฝรั่งเศส

33. จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดของนนทรี กรุงเทพฯ เป็นศิลปะในสมัยใด
- ก. สมเด็จพระนเรศวร
ข. สมเด็จพระบรมราชาธิราช
ค. สมเด็จพระรามาเมศวร
ง. สมเด็จพระนารายณ์
34. จิตรกรรมที่วัดของนนทรี เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ
- ก. พุทธประวัติตอนฉจณุมาร
ข. รามเกียรติ์
ค. ทศชาติชาดก
ง. สวรรค์ - นรก
35. สกุลช่างที่เขียนลายรูกนำที่จักว้ายอกเขียนและเขียนโค้งคางมากในสมัยอยุธยา คือ
- ก. สกุลช่างวัดมหาธาตุ
ข. สกุลช่างพุทธไสสวรรค
ค. สกุลช่างกำแพงเพชร
ง. สกุลช่างวัดเชิงหวาย
36. การประติมากรรมเป็นศิลปะที่เกิดขึ้นในสมัยใด
- ก. อยุธยาตอนต้น
ข. อยุธยาตอนกลาง
ค. อยุธยาตอนปลาย
ง. สมัยอยุธยา
37. การประติมากรรม สันนิษฐานว่าไทยโคแบบอย่างมาจาก
- ก. อินเดีย
ข. จีน
ค. ญี่ปุ่น
ง. ฝรั่งเศส
38. "หนังใหญ่" คือ ภาพที่สลักด้วย
- ก. หนังสัก
ข. กิ่งเหนียว
ค. กระดาษ
ง. ไม้
39. "หนังใหญ่" มีลักษณะคล้ายกับ
- ก. โขน
ข. หนังตะลุง
ค. ละคอนชักนาคตึกกำบรวร
ง. ละคอนชาครี
40. มหรสพที่นิยมเล่นกันมากในสมัยอยุธยา คือ
- ก. หนังตะลุง
ข. โขน
ค. ละคอน
ง. หนังใหญ่

7. พระสาทรพระเทพนิกรมีบอกลหลังคาเป็นทรง

ก. ทรงมณฑปยอดแหลม	ค. ทรงมงกุฏ
ข. ปรากฏ	ง. หลังคาทรงจั่ว

จงใช้คำตอบต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 8 - 12

ก. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	ค. วัดอรุณราชวราราม
ข. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	ง. วัดสุทัศน์เทพวราราม

8. วัดใดในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีความสำคัญเทียบเท่าวัดพระศรีสรรเพชญ์ในสมัยอยุธยา

9. บานประตูพระอุโบสถวัดใดที่มีพระหัตถ์ของรัชกาลที่ 2 ร่วมสลักอยู่ด้วย

10. พระปรากฏที่นับว่าสวยงามที่สุดในยุคนี้อยู่ที่วัดใด

11. ภายในวัดใดที่มีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองมากที่สุดในยุคนี้

12. วัดใดที่ระเบียงพระอุโบสถมีจิตรกรรมฝาผนังชุดรามเกียรติ์

13. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทสร้างในสมัยใด

ก. รัชกาลที่ 1	ค. รัชกาลที่ 5
ข. รัชกาลที่ 5	ง. รัชกาลที่ 6

14. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทเป็นสถาปัตยกรรมแบบ

ก. จีน	ค. ไทยแท้
ข. ยุโรป	ง. ไทยผสมยุโรป

15. วัดอรุณราชวรารามจัดเป็นพระอารามหลวงชั้นเอกชนิด

ก. วรวิหาร	ค. ราชวรวิหาร
ข. มหาวิหาร	ง. มหาราชวรวิหาร

16. สถานที่ประดิษฐานพระบรมรูปของอดีตพระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรี คือ

ก. พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท	ค. พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ข. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท	ง. ปราสาทพระเทพนิกร

17. "เสาชิงช้า" สร้างเพื่อใช้ในพิธี
 ก. พิธีทางศาสนาของไทย
 ข. พิธีแรกนาขวัญ
 ค. พิธีโสกันต์
 ง. พิธีศรีษณ์ปวาย
18. จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม เป็นรูป
 ก. ชุกรามเกียรติ์
 ข. เทพชุมนุม
 ค. เหล่ากนิฐี
 ง. พุทธประวัติ
19. บานประตูเจ้าหลักไม้ของอุโบสถวัดสุทัศน์ฯ ปัจจุบันอยู่ที่
 ก. อุโบสถวัดสุทัศน์ฯ
 ข. หอสมุดแห่งชาติ
 ค. พิพิธภัณฑ์ในวัดสุทัศน์ฯ
 ง. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
20. วัดที่รัชกาลที่ 3 ทรงสร้างพระราชทานให้พระเจ้าลูกเธอ คือ
 ก. วัดเทพธิดาราม
 ข. วัดราชโอรส
 ค. วัดราชบพิธ
 ง. วัดราชาธิวาส
21. ในสมัยรัชกาลที่ 3 ศิลปินไทยได้รับอิทธิพลจากชาติใดมากที่สุด
 ก. จีน
 ข. อินเดีย
 ค. ญี่ปุ่น
 ง. ยุโรป
22. "หอไตร" คือ
 ก. หอสมุดที่เก็บพระไตรปิฎก
 ข. หอสำหรับประกอบพิธีทางศาสนา
 ค. หอสำหรับเก็บไตรจีวร
 ง. หอสำหรับเก็บบรรจุมณี
23. พระประธานในอุโบสถวัดราชโอรส มีพระนามว่า
 ก. พระศาสดา
 ข. พระพุทธอนันตคุณ
 ค. พระพุทธคุณ
 ง. พระศรีสากยมนี

24. จิตรกรรมฝาผนังที่วัดราชโอรสเป็นลักษณะ

ก. แบบจีน	ค. แบบไทยแท้
ข. แบบยุโรป	ง. แบบฝรั่งผสมไทย

25. จิตรกรรมที่วัดไค้ที่ยกย่องกันว่าเป็นจิตรกรรมฝาผนังที่งดงามที่สุดในสมัยรัตนโกสินทร์

ก. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	ค. วัดสุวรรณาาราม
ข. วัดสุวรรณาวาส	ง. วัดพระเชตุพนฯ

26. ภาพจิตรกรรมในยุคนี ในรัชกาลใดที่เริ่มเขียนภาพเหมือนจริงที่มีเงา และความลึกแบบทัศนียภาพ

ก. รัชกาลที่ 2	ค. รัชกาลที่ 4
ข. รัชกาลที่ 3	ง. รัชกาลที่ 5

27. พระอุโบสถวัดราชาธิวาสเป็นสถาปัตยกรรมที่เลียนแบบ

ก. จีน	ค. ยุโรป
ข. ฮอม	ง. อินเดีย

28. วัดหินอ่อน หมายถึง

ก. วัดราชาธิวาส	ค. วัดพระเชตุพนฯ
ข. วัดพระแก้ว	ง. วัดเบญจมบพิตร

29. "บิคาแห่งสถาปัตยกรรมไทย" หมายถึง

ก. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชานุภาพ
ข. กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
ค. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
ง. พระพรหมพิจิตร

30. พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นอาคารที่มีลักษณะเลียนแบบอาคารของ

ก. อังกฤษ	ค. อิตาลี
ข. ฝรั่งเศส	ง. จีน

37. เครื่องเงิน ส่วนมากทำจาก
 ก. เงินเหนียว
 ข. เงิน
 ค. หิน
 ง. ไม้ไผ่ หรือหวาย
38. เครื่องเงินนิยมทำกันมากในภาคไหนของไทย
 ก. ภาคเหนือ
 ข. ภาคใต้
 ค. ภาคอีสาน
 ง. ภาคกลาง
39. โรงละครแห่งชาติเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะแบบใด
 ก. โรมัน
 ข. ศรีวิชัย
 ค. อยุธยา
 ง. สุโขทัย
40. "รัก" ที่ใช้เคลือบวัตถุใดมาจาก
 ก. ตัวแมลงชนิดหนึ่ง
 ข. ส่วนผสมระหว่างน้ำมันและยางพารา
 ค. จีนชนิดหนึ่งผสมน้ำมัน
 ง. ยางคนไม้กับสิ่งที่มีแมลง
 ปล่อยออกมา

31. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างวัดทิวงศ์ เป็นผู้อยู่แบบสถาปัตยกรรมต่อไปนี้

- ก. วัดเบญจมบพิตร และ โรงละครแห่งชาติ
- ข. วัดเบญจมบพิตร และ วัดสุวรพาวาส
- ค. วัดเบญจมบพิตร และ วัดราชาธิวาส
- ง. วัดราชาธิวาส และ โรงละครแห่งชาติ

32. พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ สร้างในสมัยใด

- ก. รัชกาลที่ 3
- ข. รัชกาลที่ 4
- ค. รัชกาลที่ 5
- ง. รัชกาลที่ 6

33. พระอุโบสถทรงจตุรมุขวัดราชบูรณะ (วัดเลียบ) สร้างในสมัยใด

- ก. รัชกาลที่ 4
- ข. รัชกาลที่ 5
- ค. รัชกาลที่ 6
- ง. รัชกาลที่ 9

34. ลายปูนปั้นหน้าบันพระอุโบสถวัดราชบูรณะเป็นโดย

- ก. ครุทองอุษุม
- ข. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
- ค. สุ่ม มยุระ
- ง. ช่างในสมัยรัชกาลที่ 7

35. อนุสาวรีย์ทหารอาสาเป็นสัญลักษณ์ที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะแบบใด

- ก. ทวารวดี
- ข. ศรีวิชัย
- ค. ลพบุรี
- ง. สุโขทัย

36. อนุสาวรีย์ทหารอาสาสร้างเพื่อ

- ก. เป็นอนุสรณ์แก่ทหารที่เสียชีวิตในสงครามมหาเอเซียบูรพา
- ข. " " สงครามโลกครั้งที่ 1
- ค. " " สงครามโลกครั้งที่ 2
- ง. " " สงครามเวียดนาม

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สไลด์ประกอบการสอน

เพศ.....วุฒิ.....

สถานที่ศึกษา.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง เรียงตามลำดับหมายเลขตามความคิดเห็นของท่าน

5	-	ดีมาก / ชอบมากที่สุด
4	-	ดีพอใช้ / ชอบมาก
3	-	พอใช้ได้ / ชอบปานกลาง
2	-	ค่อนข้างดี / ไม่ค่อยชอบ
1	-	ใช้ไม่ได้เลย / ไม่ชอบเลย

เนื้อหาและเทคนิคการถ่ายทำ	คุณภาพของสไลด์				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหา					
1.1 ความยาวของ เนื้อหากับจำนวนภาพ					
1.2 ความต่อเนื่องของ เนื้อหา					
1.3 ความละเอียดของ เนื้อหา					
1.4 คำบรรยาย					
2. เทคนิคการถ่ายทำ					
2.1 ภาพของตัวอักษร					
2.2 ความชัดเจนของภาพ					
2.3 ความต่อเนื่อง					
2.4 เพลงประกอบ					
2.5 เสียงบรรยาย					
2.6 ความชัดเจนในการบรรยาย					

ความคิดเห็นทั่วไป

	ที่เห็นด้วย	ที่พอใช้ปานกลาง	ไม่เห็นด้วยเลย
1. สโลคฺษุคนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะไทยได้ดี 2. สโลคฺษุคนี้ทำให้ท่านเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น 3. สโลคฺษุคนี้มีสีสันสวยงามมาก 4. ภาพต่างๆ ชัดเจนและทำให้เข้าใจมากขึ้น 5. คำบรรยายชัดเจนไม่คลุมเครือ 6. ตัวอักษรโตขนาดพอดี 7. เวลาที่ใช้ในการฉายสโลคฺษุคกำลังพอเหมาะ 8. ท่านชอบเรียนด้วยสโลคฺษุคแบบเสียงแบบนี้ 9. ท่านเข้าใจบทเรียนได้ดีกว่าอาจารย์สอน แบบธรรมดา 10. ท่านสามารถเข้าใจบทเรียนได้เร็วกว่า อาจารย์สอนด้วยปากเปล่า 11. ท่านอยากเรียนกับสโลคฺษุคแบบเสียงในวิชา อื่นๆ ด้วย 12. ท่านต้องการเรียนสโลคฺษุคแบบเสียงโดยมี ครูอธิบายประกอบด้วย 13. ท่านชอบเรียนสโลคฺษุคแบบเสียงตามลำพัง			

ความคิดเห็นอื่นๆ.....

.....

ขอบคุณมาก

แบบทดสอบ เกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบการสอน

เพศ..... วชิ.....

สถานที่ศึกษา.....

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างเรียงตามลำดับหมายเลข ตามความนึกเห็น
ของท่าน

5	-	ดีมาก / ชอบมากที่สุด
4	-	ดีพอใช้ / ชอบมาก
3	-	พอใช้ / ชอบปานกลาง
2	-	ค่อนข้าง / ไม่ค่อยชอบ
1	-	ใช้ไม่ได้เลย / ไม่ค่อยชอบ

เกี่ยวกับภาพที่ใช้	5	4	3	2	1
1. ภาพที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา					
2. ความชัดเจนของภาพ					
3. ขนาด และสัดส่วนของภาพ					
4. สีสรรของภาพ					

ความคิดเห็นทั่วไป

	ที่ เห็นด้วย	ที่พอใช้ ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย เลย
1. รูปภาพชุดนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะไทยดี 2. รูปภาพชุดนี้ช่วยให้ท่านเข้าใจบทเรียนได้ดี 3. ภาพมีความคมชัดเจนนดี 4. ภาพตรงกับเนื้อหาที่สอน 5. ขั้นตอนในการใช้ภาพประกอบการสอนกำลัง เหมาะสม 6. ท่านชอบเรียนด้วยการใช้รูปภาพแบบนี้ 7. ท่านเข้าใจบทเรียนได้ดีและรวดเร็วกว่าการ สอนโดยไม่ใช่อุปกรณ์เลย 8. ท่านอยากให้วิชาอื่นใช้รูปภาพประกอบการ สอนด้วย			

ความคิดเห็นอื่นๆ.....

.....
 .....
 .....

ขอบคุณมาก

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์แบบสอบถามที่เกี่ยวกับเนื้อหา และเทคนิคการ
ถ่ายทำสไลด์เทปเสียงที่ใช้เป็นอุปกรณ์การสอน

	คุณภาพของสไลด์					
	ดีมาก		ดีพอใช้		พอใช้ไ้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหา						
1. ความยาวของ เนื้อหา กับจำนวนภาพ	7	28	14	56	4	16
2. ความต่อเนื่องของ เนื้อหา	8	32	12	48	5	20
3. ความละเอียดของ เนื้อหา	3	12	12	48	10	40
4. คำบรรยาย	9	36	6	24	10	40
เทคนิคการถ่ายทำ						
1. ภาพของตัวอักษร	5	20	10	40	10	40
2. ความชัดเจนของภาพ	10	40	8	32	7	28
3. ความต่อเนื่อง	6	24	14	56	5	20
4. เพลงประกอบ	5	20	13	52	7	28
5. เสียงบรรยาย	13	52	9	36	3	12
6. ความชัดเจนในการบรรยาย	9	36	11	44	5	20

จากตารางที่ 7 สรุปผลเกี่ยวกับเนื้อหาและเทคนิคการถ่ายทำสไลด์เทปเสียง
ที่ใช้เป็นอุปกรณ์การสอน ใ้ครั้งนี้ กานเนื้อหาค่อนข้างดีมาก ส่วนกานเทคนิคการถ่ายทำ
อยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะความชัดเจนของภาพ และเสียงบรรยาย

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้
สไลด์เทปเสียงประกอบการสอน

	ที่เห็นด้วย		ที่พอใช้		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สไลด์ชุดนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะไทยได้ดี	18	72	7	28		
2. สไลด์ชุดนี้ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น	21	84	4	16		
3. สไลด์มีสีสันสวยงามน่าดู	20	80	5	20		
4. ภาพต่างๆ ชัดเจน	18	72	7	28		
5. คำบรรยายชัดเจนไม่คลุมเครือ	19	76	5	20	1	4
6. ตัวอักษรใหญ่ขนาดพอดี	14	56	9	36	2	8
7. เวลาที่ใจในการฉายสไลด์พอเหมาะ	15	60	10	40		
8. ท่านชอบเรียนด้วยสไลด์เทปเสียงแบบนี้	20	80	5	20		
9. ท่านเข้าใจบทเรียนไต่ดีกว่าอาจารย์ โดยไม่ใช่อุปกรณ์	22	88	3	12		
10. ท่านสามารถเข้าใจบทเรียนได้เร็ว	18	72	7	28		
11. ท่านอยากเรียนสไลด์เทปเสียงในวิชาอื่นๆ ด้วย	17	68	8	32		
12. ท่านต้องการเรียนสไลด์เทปโดยมีครูอธิบายประกอบด้วย	21	84	4	16		
13. ท่านชอบเรียนสไลด์เทปตามลำพัง	7	28	6	24	12	48

จากตารางที่ 8 สรุปความคิดเห็นทั่วไปของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้สไลด์เทปเสียงประกอบการสอน ใ้คั้งนี้ คือ สไลด์ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนใ้ค้ขึ้นมากถึงร้อยละ 84 ผู้เรียนชอบคูสไลด์สีธรรมชาติถึงร้อยละ 80 ผู้เรียนอยากเรียนสไลด์เทปเสียงในวิชาอื่นๆ กว้ร้อยละ 68 และผู้เรียนต้องการเรียนสไลด์เทปเสียงโดยมีครูอธิบายประกอบกว้ร้อยละ 84

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบการสอน

	ดีมาก		ดี		พอใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาพที่ใ้เหมาะสมกับเนื้อหา	17	68	7	28	1	4
2. ความชัดเจนของภาพ	4	16	16	64	5	20
3. ขนาดและสัดส่วนของภาพ	6	24	15	60	4	16
4. สีสรรของภาพ	2	8	16	64	7	28

จากตารางที่ 9 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบการสอน ใ้คั้งนี้ ภาพที่ใ้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาใ้มากร้อยละ 68 ความชัดเจนของภาพอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 64 ส่วนขนาดและสัดส่วน และสีสรรของภาพอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 60 และร้อยละ 64 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบการสอน

	ดี		ดีพอใช้		ไม่ดีเลย	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปภาพชุดนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะไทยได้ดี	22	88	3	12		
2. รูปภาพชุดนี้ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	20	80	5	20		
3. ภาพมีความคมชัดแจนดี	9	36	16	64		
4. ภาพตรงกับเนื้อหาที่สอน	21	84	4	16		
5. ขั้นตอนในการใช้ภาพประกอบการสอนกำลังเหมาะสม	13	52	12	48		
6. ท่านชอบเรียนด้วยการใช้รูปภาพแบบนี้	15	60	10	40		
7. ท่านเข้าใจบทเรียนได้ดีและรวดเร็วกว่าการสอนโดยไม่ใช้อุปกรณ์เลย	20	80	5	20		
8. ท่านอยากให้วิชาอื่นใช้รูปภาพประกอบการสอนด้วย	20	80	5	20		

จากตารางที่ 10 สรุปได้ว่าผู้เรียนชอบเรียนด้วยการใช้รูปภาพประกอบการสอนร้อยละ 60 แต่ก็ยอมรับว่าการสอนโดยใช้รูปภาพประกอบนั้นทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดี และเร็วกว่าการไม่ใช้อุปกรณ์การสอนเลยร้อยละ 80 และอยากให้วิชาอื่นใช้รูปภาพประกอบการสอนร้อยละ 80 เช่นเดียวกัน

ภาคผนวก ง.
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์หระกักับความยากและอำนาจจำแนกของแบบ
ทดสอบ

ข้อที่	R_h	R_l	$R_h - R_l$	$R_h + R_l$	V_i	D_i
1	14	10	4	24	.27	.80
2	12	6	6	18	.40	.60
3	14	7	7	21	.47	.70
4	14	10	4	24	.27	.80
5	13	10	3	23	.20	.77
6	13	8	5	21	.33	.70
7	14	5	9	19	.60	.63
8	12	7	5	19	.33	.63
9	14	10	4	24	.27	.80
10	13	9	4	22	.27	.73
11	8	5	3	13	.20	.43
12	12	6	6	18	.40	.60
13	8	3	5	11	.33	.37
14	15	12	3	27	.20	.90
15	13	8	5	21	.33	.70
16	7	4	3	11	.20	.37
17	9	5	4	14	.27	.47
18	7	4	3	11	.20	.37
19	13	9	4	22	.27	.73
20	12	9	3	21	.20	.70
21	13	10	3	23	.20	.77
22	7	4	3	11	.22	.37
23	12	8	4	20	.27	.67
24	10	5	5	15	.33	.50
25	13	9	4	22	.27	.73
26	9	4	5	14	.33	.47
27	13	8	5	21	.33	.70
28	9	6	3	15	.20	.50
29	15	12	3	27	.20	.90

ข้อที่	R_h	R_l	$R_h - R_l$	$R_h + R_l$	V_i	D_i
30	15	11	4	26	.27	.86
31	10	7	3	17	.20	.57
32	9	6	3	15	.20	.50
33	7	4	3	11	.20	.37
34	8	4	4	12	.27	.40
35	14	10	4	24	.27	.80
36	11	5	6	16	.40	.53
37	14	11	3	25	.20	.83
38	13	10	3	23	.20	.77
39	9	6	3	15	.20	.50
40	13	10	3	23	.20	.77
41	14	10	4	24	.27	.80
42	10	4	6	14	.40	.47
43	12	6	6	18	.40	.60
44	6	2	4	8	.27	.27
45	10	6	4	16	.27	.53
46	7	3	4	10	.27	.33
47	13	10	3	23	.20	.70
48	12	8	4	20	.27	.67
49	10	5	5	15	.33	.50
50	14	10	4	24	.27	.80
51	12	9	3	21	.20	.70
52	15	12	3	27	.20	.90
53	8	5	3	13	.20	.43
54	10	7	3	17	.20	.57
55	11	8	3	19	.20	.63
56	8	4	4	12	.27	.40
57	14	9	5	23	.33	.77
58	6	3	3	9	.20	.30
59	11	7	4	18	.27	.60
60	10	6	4	16	.27	.53
61	14	10	4	24	.27	.80

ข้อที่	R_h	R_l	$R_h - R_l$	$R_h + R_l$	V_i	D_i
62	14	11	3	25	.20	.83
63	9	4	5	13	.33	.43
64	10	5	5	15	.33	.50
65	13	9	4	22	.27	.73
66	12	9	3	21	.20	.70
67	8	5	3	13	.20	.43
68	15	12	3	27	.20	.90
69	9	5	4	14	.27	.47
70	11	8	3	19	.20	.63
71	8	5	3	13	.20	.43
72	14	10	4	24	.27	.80
73	7	4	3	11	.20	.37
74	10	7	3	17	.20	.57
75	13	7	6	20	.40	.67
76	10	7	3	17	.20	.57
77	8	4	4	12	.27	.40
78	12	7	5	19	.33	.63
79	13	10	3	23	.20	.77
80	14	11	3	25	.20	.83
				รวม	21.45	49.34
				เฉลี่ย	.27	.62

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบทดสอบ

X	f	x	fx	fx ²
70 - 74	2	72	144	10368
65 - 69	1	67	67	4489
60 - 64	4	62	248	15376
55 - 59	5	57	285	16245
50 - 54	3	52	156	8112
45 - 49	3	47	141	6627
40 - 44	5	48	210	8820
35 - 39	6	37	222	8214
30 - 34	1	32	32	1024
$N = 30$		$\Sigma fx = 1505$		$\Sigma fx^2 = 79275$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ยมีชนิยมเลขคณิตของคะแนนการทำแบบทดสอบ

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ &= \frac{1505}{30} \\ &= 50.17\end{aligned}$$

2. คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทำแบบทดสอบ

$$\begin{aligned}s &= \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N^2}} \\ &= \sqrt{\frac{79275}{30} - \frac{1505^2}{30^2}} \\ &= \sqrt{2642.50 - 2517.03} \\ &= \sqrt{125.47} \\ &= 11.20\end{aligned}$$

3. การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) โดยใช้สูตรของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน สูตร 21

$$R_{k-21} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\bar{X}(K-\bar{X})}{KS^2} \right]$$

R_{k-21} = ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

K = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

$\bar{X}$ = มีชนิยมเลขคณิตของคะแนนการทำแบบทดสอบ

s^2 = กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ ความแปรปรวน

$$\begin{aligned}
 R_K - 21 &= \frac{80}{80 - 1} \cdot 1 - \left[\frac{50.17 (80 - 50.17)}{80 \times 125.47} \right] \\
 &= \frac{80}{79} \left[.85 \right] \\
 &= 1.01 \times .85 \\
 &= .86
 \end{aligned}$$

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ = .86

การทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างมัธยัมเลขคณิตที่ได้จาก
ผลการทดสอบหลัง เรียบของกลุ่บทดลอง และกลุ่มควบคุม

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left[\frac{(N_1 - 1) s_1^2 + (N_2 - 1) s_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

t = อัตราส่วนวิกฤต
 $\bar{x}$ = มัธยัมเลขคณิตของคะแนนการทำแบบ
 ทดสอบแต่ละกลุ่ม
 s = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม

$$t = \frac{66.80 - 61.20}{\sqrt{\left[\frac{(25-1)21.07 + (25-1)35.48}{25 + 25 - 2} \right] \left[\frac{1}{25} + \frac{1}{25} \right]}} = 3.73$$

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 df (50 - 2) = 48 มีค่า 2.01 แสดงว่า
 คะแนนกลุ่มทดลอง แตกต่างจากคะแนนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ประวัติผู้เขียน

น.ส.ชมภุภา หงษ์สุวรรณ สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จาก
 ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2517 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยครูอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย